

COLA

COLLEGE OF LOCAL ADMINISTRATION, KROH KAEN UNIVERSITY

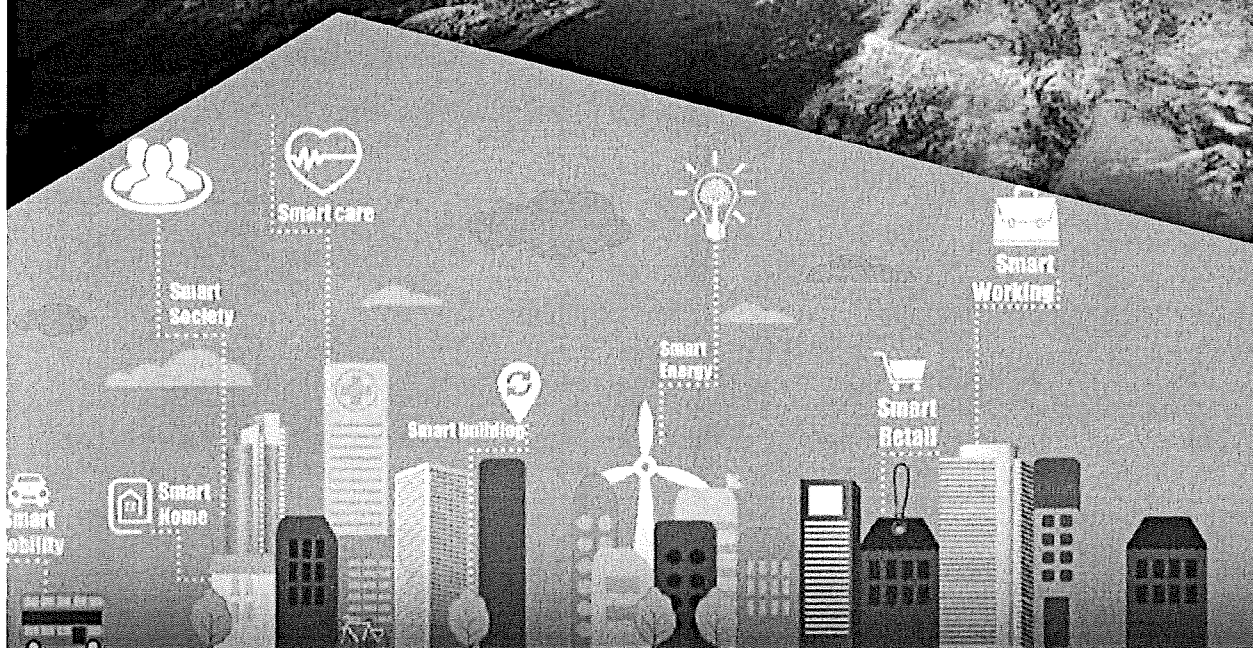
บทความฉบับเต็ม

งานประชุมวิชาการระดับชาติ
ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ

ภายใต้ ประเทศไทย 4.0

The 4th National Conference on Public Affairs Management
"Public Affairs Management Under Thailand 4.0"
ณ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4 สิงหาคม 2560

<https://conference.kku.ac.th/cola/conference/r/pm2017>

โทรศัพท์ 0-4320-3124 โทรสาร 0-4320-3875 E-mail: cola.conference@gmail.com

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาและคัดเลือกบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4

ตามที่วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีนโยบายในการนำผลงานวิจัยจากวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระระดับบัณฑิตศึกษา และผลงานทางวิชาการ ออกเผยแพร่สู่ชุมชนและสังคม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงภายใต้การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) นั้น

เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) ในวันที่ 4 สิงหาคม 2560 โดยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งให้บุคคลที่มีรายชื่อดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและคัดเลือกบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติดังกล่าว ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์	15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชญานันท์ นักพ่อน
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ	16. ดร.สิริภาพรรณ ลีภัยเจริญ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	17. ดร.ประเทือง ม่วงอ่อน
4. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญนิ แรอรท	18. ดร.วิชญ์ สมิตสุวรรณค์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะพล ศรีฤชา	19. ดร.กฤษวรรณ โล่ห์วัชรินทร์
6. รองศาสตราจารย์ เวียงรัฐ เนติโพธิ์	20. ดร.นคร เสรีรักษ์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ พิทักษานุรัตน์	21. ดร.อนุชา โสมาบุตร
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสรา ก้านจักร	22. ดร.ณรินทร์ เจริญทรัพย์านนท์
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช ศรีโกคางกุล	23. ดร.ณรุจน์ วศินปิยมงคล
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กตัญญู แก้วหานาม	24. ดร.พัฒนพงษ์ โตภาคคาม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ชูสุข	25. อาจารย์ณรงค์ เกียรติคุณวงศ์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศักดิ์สุริยา ไตรยราช	26. อาจารย์ศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี สันฐิตวิณิชย์	27. อาจารย์อจิราภาส เพียรขุนทด
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธินี อัดถาวร	

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาและคัดเลือกบทความในด้านต่างๆ สำหรับการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน และให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาบทความในการจัดประชุมวิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นเกียรติและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

คณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4
 (The 4th National Conference on Public Affairs Management)
 “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0)

เพื่อให้การดำเนินงานในการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 4 (The 4th National Conference on Public Affairs Management) “การบริหารกิจการสาธารณะภายใต้ประเทศไทย 4.0” (Public Affairs Management Under Thailand 4.0) ระหว่างวันที่ 4 สิงหาคม 2560 โดยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 15(3) แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2557 จึงแต่งตั้งบุคคลที่มีรายชื่อต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการ ระดับชาติดังกล่าว ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการ	ฝ่ายวิชาการ	ฝ่ายเลขานุการและประสานงาน	ฝ่ายเตรียมเอกสาร	ฝ่ายต้อนรับ พิธีการ และประชาสัมพันธ์	ฝ่ายลงทะเบียนและประเมินผล	ฝ่ายการเงิน บัญชี และพัสดุ	ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	ฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ	คณะทำงานฝ่ายอาหารและสวัสดิการ
1	รศ.ดร.พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์	✓									
2	รศ.ดร.ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ	✓	✓	✓				✓			
3	อาจารย์สุรเดช ทวีแสงสกุลไทย	✓						✓			
4	ดร.กฤษวรรณ โล่ห์วัชรินทร์	*	*	✓	✓						
5	รศ.ดร.เพ็ญณี แร่อท		✓								
6	อาจารย์ณรินทร์ เจริญทรัพย์านนท์		✓				✓				
7	อาจารย์ณรงค์เดช มหาศิริกุล	✓	✓						✓	✓	✓
8	ดร.พัฒน์พงษ์ โตภาคงาม	✓	✓								
9	อาจารย์ณรงค์ เกียรติคุณวงศ์	✓	✓								
10	ผศ.ดร.ศิวัช ศรีโศคนกุล		✓								
11	ดร.วิษณุ สุमितสุวรรณ		✓								
12	อาจารย์ ศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม		✓			✓					
13	อาจารย์ อจิรภาส เพียรขุนทด		✓								
14	นายเฉลิมพงษ์ พงษ์ประชา			*		✓					
15	นางสาววดี แก้วคำแสน			✓	*	✓	✓				✓

หมายเหตุ: ☒ = ประธานกรรมการ ✓ = กรรมการ * = กรรมการและเลขานุการ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่ปรึกษาและฝ่ายอำนวยการ	ฝ่ายวิชาการ	ฝ่ายเลขานุการและประสานงาน	ฝ่ายเตรียมเอกสาร	ฝ่ายต้อนรับ พิธีการ และประชาสัมพันธ์	ฝ่ายลงทะเบียนและประเมินผล	ฝ่ายการเงิน บัญชี และพัสดุ	ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	ฝ่ายอาคารสถานที่และยานพาหนะ	คณะทำงานฝ่ายอาหารและสวัสดิการ
16	นางสาวจิตร์ลัดดา แสนตา			✓	✓	✓					✓
17	นางสาวภาภรณ์ เรืองวิชา			✓	✓	*					
18	นางสาวดวงฤดี แก้ววิชัญญ์			✓		✓					
19	นางสาวพรพลอย หาวิชิต				✓						
20	นายอุเทน บัวแสง				✓		*				
21	นางสาวเกวรี แสงสว่าง				✓	✓					
22	นางสาวนิตยา วิชาชัย					✓					
23	นางนันทนา สุทธิประภา					✓					*
24	นางสาวภักจิรา แสนใจ					✓	✓				
25	นางสาวณตยา สีหามาม						✓				
26	นางนวลจันทร์ งามธูระ							✓			✓
27	นายพิพัฒน์ นาคาเกียรติภัทร์							✓	✓	✓	
28	นางปวีณา สุวรรณไตรย์							*			
29	นายพีชานนท์ ระนาด								✓	✓	
30	นายณัฐพงษ์ วัฒนบุตร								*		
31	นายพิสิทธิ์ ถ้าวาปี								✓	*	
32	นายทวี เลพล								✓	✓	
33	นายวัชร สิริ						✓			✓	
34	นายกลาง ดงกลาง									✓	
35	นายวรสันต์ นิมแก่น								✓	✓	
36	ทีมงานแม่บ้านวิทยาลัยฯ									✓	✓

หมายเหตุ: ☒ = ประธานกรรมการ ✓ = กรรมการ * = กรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการระดับชาติในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน และให้คณะกรรมการ มีอำนาจในการวินิจฉัย ตัดสินใจ และสั่งการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการประชุมวิชาการดังกล่าว เพื่อเป็นเกียรติและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

แนวทางการดำเนินการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

The operations development to add value to agricultural products

Case study : Banlad Agricultural Cooperative Ltd. Banlad District. Phetchaburi Province.

ณัฐชา กาญจนพิบูลย์ (Natcha Kanjanapibool) * ปรีชา ทองเนียม (Parisa Thongneam) *

จิตพนธ์ ชุมเกตุ (Jittapon Chumkate) **

*นักศึกษา สาขาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร (Student of Marketing major , Faculty of Management Science , Silpakorn University.)

**อาจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร (Prof. Dr. Faculty of Management Science , Silpakorn University, THAILAND.)

บทคัดย่อ

การวิจัยแนวทางการดำเนินการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจากการศึกษาจากสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการดำเนินงาน วิธีการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการและหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ทางการเกษตร เพื่อปรับตัวและรองรับสถานการณ์ในอนาคต ในการดำเนินงานวิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ การสัมภาษณ์และการสังเกตจากกลุ่มตัวอย่างโดย นายศิริชัย จันทร์นาค เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักและมีบุคคลากรภายในสหกรณ์จำนวน 5 รายและผู้บริโภคจำนวน 10 รายเป็นผู้ให้ข้อมูลรอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ และถอดบทสัมภาษณ์จากอุปกรณ์บันทึกเสียงแบบคำต่อคำ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาตีความและสรุปผล

ผลปรากฏดังนี้ จากเดิมที่ได้รับรายได้ที่น้อยจากพ่อค้าคนกลางเนื่องจากเกษตรกรไม่มีความรู้ความสามารถและเงินทุนทำให้โดนเอารัดเอาเปรียบเมื่อรวมตัวกันก่อตั้งสหกรณ์การเกษตรโดยได้รับการบริหารจากเกษตรกรในพื้นที่และแสวงหาความรู้เพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากโครงการหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ ของรัฐบาลและนำความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นของตนเอง สร้างความเป็นเอกลักษณ์และความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้บริโภค ทั้งนี้จากผลการวิจัย ประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรนั้นคือการที่มีแหล่งวัตถุดิบเป็นของตนเองทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการในราคาถูก จากนั้นจึงทำการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์บ้านลาด จำกัด

คำสำคัญ : สหกรณ์ , การดำเนินงาน

Abstract

The research The operations development to add value to agricultural products from Banlad Agricultural Cooperative Ltd. Banlad District. Phetchaburi Province. Aimed to explore the nature of operations, problems, and obstacles as well as the development of the operations of the entrepreneurs. To adapt and accommodate future scenarios. In operations research is a research tool used to interview and observations from the sample, Mr. Sirichai Channak as key informant. Data analysis using the method of collecting information from various reference sources and remove from the device to the audio interview recorded word-by-word and apply it universally interpreted and conclusions.

Results appear as follows from the revenue from middlemen, because farmers do not have the knowledge, ability and funds allow you to exploit when they unite, founded by agricultural cooperatives have been administered from the farmers in the area, and the pursuit of knowledge and experience from the project or the resources and knowledge that benefits their own local. Create a unique look and reliability for consumers. The results of this research. Important issues in the development of the agricultural products it is to have its own source of raw materials, the production of on-demand quality at a cheap price, then create a unique product processing and adding value to agricultural products of the farmers who are members of Banlad Agricultural Cooperative Ltd.

Key word : Cooperatives , Operations

บทนำ

ประเทศไทยขึ้นชื่อว่าเป็นประเทศแห่งเกษตรกรรม (ไสว บุญมา, 2550 : 21) สำหรับผู้ผลิตสินค้าเกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นสินค้าเชิงวัฒนธรรม ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงผลกระทบที่สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในช่วงต้นได้ เนื่องจากสถานการณ์แข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรงในปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ ล้วนหันมาให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพของชุมชนและใช้จุดแข็งของชุมชนทางด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา เพื่อเชื่อมโยงสู่ภาคการผลิตและบริการในการสร้างสัญลักษณ์และขยายโอกาสทางการตลาด ทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัวรับการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นและเกิดต้นทุนในการปรับตัว

ดังนั้นจึงเป็นโอกาสทางธุรกิจของสินค้าเกษตรที่ต้องเร่งพัฒนาสินค้าทั้งด้านคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค โดยผสมผสานกันระหว่างภูมิปัญญากับเทคโนโลยี และพัฒนารูปแบบการนำเสนอสร้างความโดดเด่นของสินค้าเกษตรให้เกิดการรับรู้ต่อผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการสร้างคุณค่าในตัวสินค้า สามารถเพิ่มมูลค่าและลดอุปสรรคการแข่งขันทางด้านราคา ให้ความสำคัญตระหนักถึงการสร้างตราสัญลักษณ์ให้เป็นที่ยอมรับ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2557)

ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพและมีจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์สอดคล้องกันกับวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ชุมชน สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น ทำให้ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะแนวทางการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของผู้ผลิตผู้ประกอบการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในระดับสากล และทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้ผลิต ผู้ประกอบการสินค้าเกษตรต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงลักษณะการดำเนินงาน วิธีการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการและหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ทางการเกษตร เพื่อปรับตัวและรองรับสถานการณ์ในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาสินค้าการเกษตรมีผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นายศิริชัย จันทร์นาค ผู้จัดการของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด ในส่วนของผู้ให้ข้อมูลรองคือ บุคลากรภายในสหกรณ์การเกษตรบ้านลาดและผู้บริโภค

ขอบเขตด้านเนื้อหาทฤษฎีที่ใช้ในการประกอบการวิจัยในการเก็บข้อมูลจากการวิจัยภาคสนาม เป็นการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิด การดำเนินการและการพัฒนาสินค้ารวมถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ ในขั้นตอนการทำกิจกรรมทางการตลาดของ นายศิริชัย จันทร์นาค ผู้จัดการของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด

ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูล คือ สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง

ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาสินค้าเกษตรให้ร่วมสมัยวิจัยมีระยะเวลาตั้งแต่ช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2560

ทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีด้านการตลาด การตลาดเป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยนักการตลาดจะต้องมีการตัดสินใจวางแผนเกี่ยวกับส่วนประกอบการตลาดหรือ marketing mix (4Ps) ได้แก่

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) คือ ผลิตภัณฑ์หรือตัวสินค้าของธุรกิจนั้นๆ ซึ่งจะต้องบอกได้ว่าอะไรคือผลิตภัณฑ์ขององค์กรและอะไรคือจุดเด่นของของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการจะสื่อสารให้ลูกค้าได้รับรู้ ยังสามารถบอกได้ถึงจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ขององค์กรที่จะส่งผลดีต่อผู้บริโภคได้ลึกซึ้งและมีคุณค่ามากกว่าคู่แข่งมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้การทำการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์นั้นๆประสบความสำเร็จได้อย่างง่ายดาย

2. ราคา (Price) คือ การตั้งราคาขายถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ ซึ่งนอกจากราคาจะสามารถดึงดูดความสนใจของลูกค้าได้แล้ว การตั้งราคาขายยังเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ทำให้ต่อสู้กับคู่แข่งขั้นได้ในธุรกิจประเภทเดียวกันได้

3. ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) คือ การนำสินค้าไปให้ถึงผู้บริโภค โดยยึดหลักความมีประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความปลอดภัย และความรวดเร็ว วิธีขายหรือกระจายสินค้าที่สามารถทำให้เกิดผลกำไรมากที่สุดต้องกระจายสินค้าให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด

4. กิจกรรมส่งเสริมการขาย (Promotion) คือ ปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้สินค้ามียอดขายที่ดีและเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคเป็นอย่างดี ดังนั้นจึงต้องมีการส่งเสริมนี้เกิดขึ้นเพื่อสื่อสารและดึงดูดให้ผู้บริโภคเข้ามาหาสินค้าขององค์กรมากขึ้น

เหล่านี้เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายขององค์กรธุรกิจส่วนประกอบการตลาดนี้นับเป็นกิจกรรมทางการตลาดที่องค์กรธุรกิจสามารถเข้ามาควบคุมได้ (ภาวิณี กาญจนภา, 2554)

ทฤษฎีด้านการจัดการ Luther Gulick and Lyndall Urwick ได้เสนอรูปแบบกระบวนการบริหารหรือหน้าที่ทางการจัดการไว้ในลักษณะ POSDCORE Model ซึ่งมีลักษณะดังนี้ (มานิตย์ มัลลวงค์, 2550)

Planning : P คือ การวางแผนซึ่งมีการจัดการกำหนดทิศทางการทำงานต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าแล้วว่า จะทำกิจกรรมอะไร ที่ไหน อย่างไรและใครเป็นผู้จัดทำ

Organizing : O คือ การจัดแบ่งหน่วยงานออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน

Staffing : S คือ การคัดเลือกคนเข้าทำงานโดยยึดหลักการแบ่งงานกันทำตามความสามารถและความถนัดของบุคคลนั้น ๆ

Directing : D คือ ความพยายามที่จะนำพาส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างตั้งใจและเต็มกำลังความสามารถเพื่อให้ได้งานที่ประสบผลสำเร็จ

Coordinating : C คือ การติดต่อสื่อสารกันเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรมีทิศทาง การดำเนินไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

Reporting : R คือ การรายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการทำงานหรืออุปสรรคที่ต้องการการแก้ไข รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ให้แก่สังคมภายนอกองค์กร

Budgeting : B คือ การประมาณการงบประมาณรายรับรายจ่ายในระยะเวลาที่กำหนด และใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมแผนการทำงาน

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาสินค้าเกษตรให้ร่วมสมัยในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

การสัมภาษณ์ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์จากข้อมูลกรอบความคิดของวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะศึกษาและทฤษฎีอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยซึ่งเป็นคำถามแบบที่ไม่มีโครงสร้างเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถถ่ายทอดรายละเอียดได้อย่างอิสระโดยผู้ให้ข้อมูลหลักคือ นายศิริชัย จันทร์นาค ผู้จัดการของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด และมีผู้ให้ข้อมูลรองคือ บุคลากรภายในจำนวน 5 ราย และผู้บริโภคนับจำนวน 10 ราย

การสังเกต ผู้วิจัยจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อสังเกตวิถีชีวิตความเป็นอยู่รวมถึงทัศนคติเพื่อนำมาวิเคราะห์เพิ่มเติม

อุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล คือ สมุด ดินสอ ปากกา เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป และตัวผู้วิจัย

2. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการลงภาคสนามเพื่อไปสัมภาษณ์ โดยมีคำถามที่เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด คือ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการจัดการในปัจจุบัน รายละเอียดอื่นๆ ซึ่งจะมีการสัมภาษณ์โดยตรงจาก ผู้จัดการของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาดและบุคลากรภายในรวมถึงผู้บริโภคของสหกรณ์

3. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับก่อนนำไปวิเคราะห์โดยใช้หลักการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ การตรวจสอบสามเส้าด้าน

ข้อมูล (Data Triangulation) สามารถตรวจสอบได้จากผู้ให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ สถานที่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาเดียวกันหรือต่างกัน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มีความตรงกันของข้อมูลหรือไม่ การตรวจสอบสามเฝ้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) ในการตรวจสอบจากผู้วิจัยและผู้เก็บรวบรวมข้อมูลได้นำข้อมูลมาเทียบเคียงกันหากข้อมูลมีคล้ายกันแสดงว่าข้อมูลมีความถูกต้อง การตรวจสอบสามเฝ้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) มีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับในการสัมภาษณ์ จากการอ้างอิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องว่ามีทิศทางเดียวกันหรือไม่ และการตรวจสอบสามเฝ้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodology Triangulation) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาว่าข้อมูลมีความครบถ้วนถูกต้องทางด้านเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาและในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้มีการเข้าไปสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูลหลัก และมีการพูดคุยเพื่อสร้างความเป็นกันเองก่อนที่จะสัมภาษณ์ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่ต้องการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนาผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์และสังเกตมาตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้รับมานั้นมีความถูกต้องและสมเหตุสมผลหรือไม่อย่างไร โดยจะพิจารณาจากแหล่งข้อมูล เวลา สถานที่ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธีรศิลป์ กันธ (2557) ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาธุรกิจการเกษตร วิเคราะห์สภาพทั่วไปและเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการธุรกิจการเกษตร ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณและวิธีวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่าสภาพทั่วไปของธุรกิจการเกษตรส่วนใหญ่แล้วปัจจัยในการผลิตจะซื้อจากร้านค้าและมีที่ดินที่ไว้ทำการเพาะปลูกเป็นของตนเอง ในด้านการแปรรูปและการเก็บรักษาสินค้าทางการเกษตรส่วนใหญ่เกษตรกรไม่ได้แปรรูปสินค้าเนื่องจากไม่มีความรู้ความสามารถผลิตของเกษตรกรจะนำไปขายในท้องถิ่นเองโดยจ้างรถมาขนส่ง ผลผลิตพลอยได้ของผลิตภัณฑ์เกษตรส่วนใหญ่จะไม่ได้เก็บไว้แนวทางการพัฒนาธุรกิจการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาลในการจัดหาแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาแปรรูปผลผลิตและการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

วรุณกาญจน์ วิเศษศรีชาญ (2552) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิธีการดำเนินงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ มุ่งเน้นในเรื่องการสร้างแตกต่างของผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่นกว่าคู่แข่ง สร้างความเชื่อมั่นในการนำแนวคิดทางเทคโนโลยีไปทดสอบกับลูกค้าอย่างเหมาะสม จากผลการวิจัยสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดต่าง ๆ ในกิจกรรมทางการตลาดของธุรกิจสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้สามารถนำไปประยุกต์พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและการดำเนินงานที่ดีมากขึ้น

ผลการวิจัย

ประวัติ ข้อมูลพื้นฐาน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การถือกำเนิดสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด เกิดขึ้นจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในอำเภอบ้านลาดในอดีตซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรต้อง

ประสบปัญหาความเดือดร้อนขาดแคลนเงินทุนถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางจึงจำเป็นต้องมีจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรบ้านลาดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยสหกรณ์เริ่มต้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2483 จากการรวมตัวกันของสหกรณ์หาทุนจากสหกรณ์จำนวน 28 แห่งและในปีพุทธศักราช 2495 ก็ได้เพิ่มขึ้นอีก 4 แห่ง และจัดตั้งเป็นสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พุทธศักราช 2518 โดยมีวิสัยทัศน์ว่าเป็นสหกรณ์การเกษตรชั้นนำระดับประเทศ พัฒนาสินค้าเพื่อการส่งออกเพื่อก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกและชุมชนให้ดียิ่งขึ้นบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง แรกเริ่มสหกรณ์จัดรวบรวมศูนย์กระจายสินค้าเพื่อให้สมาชิกนำผลผลิตของตนมาจำหน่ายและเนื่องจากผลผลิตมีจำนวนมากสหกรณ์จึงคิดที่จะแปรรูปเพื่อต่อยอดให้มีมูลค่าที่ตีมากขึ้นแต่ด้วยเพราะขาดความรู้ความสามารถในการจัดการและวิธีการแปรรูปผลผลิตจำต้องมีการลงมือทดลองทำให้เกิดประสบการณ์และการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีการเข้าร่วมโครงการเพื่ออบรมหลักสูตรต่างจากโครงการของรัฐบาลเพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอดธุรกิจของสหกรณ์กระทั่งได้รับโลรางวัลพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 ในประเภทสหกรณ์การเกษตรดีเด่น ในปัจจุบันสหกรณ์ดำเนินธุรกิจที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกโดยยึดหลักถือความต้องการของสมาชิกเป็นหลักมุ่งเน้นซึ่งความพึงพอใจของสมาชิกเป็นสำคัญ

แนวทางการดำเนินการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด มีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรหลากหลายชนิดยกตัวอย่างเช่น กุ้งก้ามกราม สหกรณ์ได้ส่งเสริมและรวบรวมกุ้งก้ามกรามปลอดสารพิษจากสมาชิกของสหกรณ์ที่ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดีให้ได้ผลผลิตที่ปลอดสารเคมีและมีคุณภาพเพื่อการส่งออกเป็นธุรกิจทำการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งในแต่ละปีมีการส่งออก 20 – 30 ล้านบาทขึ้นอยู่กับภัยธรรมชาติและผลผลิตของสมาชิก มีการตั้งชื่อเพื่อสร้างความจำให้แก่ผู้บริโภคว่า “กุ้งก้ามกรามของบ้านลาด” และกว่าจะมาเป็นกุ้งก้ามกรามของบ้านลาด สหกรณ์ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตกุ้งก้ามกรามปลอดสารพิษเพื่อการส่งออก ได้นำความรู้มาใช้กับผลิตภัณฑ์มีขั้นตอนการคัดเกรดของผลผลิตกุ้งก้ามกรามอย่างมีมาตรฐานและมีการทำบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตกระจายไปตามร้านสะดวกซื้อต่าง ๆ เป็นกุ้งก้ามกรามของสดพร้อมทานในบรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบมาให้พกพาได้สะดวกตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคสมัยใหม่ที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว นอกจากจะจำหน่ายกุ้งก้ามกรามของสดพร้อมทานแล้วยังมีการนำกุ้งไปแปรรูปเป็นรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยมากขึ้นและมีการตั้งชื่อที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะส่งเสริมให้มีมูลค่าของผลิตภัณฑ์สูงมากขึ้นเช่น กุ้งอบแดด กุ้งเบรคแตก เป็นต้น นอกจากกุ้งแล้ว ทางสหกรณ์ก็ยังมีผลผลิตการเกษตรชนิดอื่น ๆ เช่น ข้าว สับปะรดและอีกมากมายที่ได้รับมาจากสมาชิกที่นำมาส่งที่ศูนย์กระจายสินค้าเพื่อนำไปจำหน่ายสู่สาธารณะและมีกลยุทธ์การรักษารฐานลูกค้าคือ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพก่อให้เกิดการกลับมาซื้อซ้ำ

อภิปรายผล

การวิจัยผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร พบว่าจากเดิมที่ “ได้รับรายได้ที่น้อยจากพ่อค้าคนกลางเนื่องจากเกษตรกรไม่มีความรู้ความสามารถและเงินทุนทำให้โดนเอารัดเอาเปรียบเมื่อรวมตัวกันก่อตั้งสหกรณ์การเกษตรโดยได้รับการบริหารจากเกษตรกรในพื้นที่และแสวงหาความรู้เพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากโครงการหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ ของรัฐบาลและนำความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นของตนเองสร้างความเป็นเอกลักษณ์และความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้บริโภค ทั้งนี้จากผลการวิจัย ประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ทางการเกษตรนั้นการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์บ้านลาด จำกัด จากผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมาซึ่งขายเป็นกิโลกรัมละไม่กี่บาทเมื่อมีการผ่านขั้นตอนน่านวัตกรรมมาใช้ร่วมกับวัตถุดิบที่มีอยู่ผ่านการแปรรูปส่งเสริมให้ผลผลิตสร้างรายได้ที่มากกว่าเดิมเป็นเท่าตัว ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตการเกษตรมีความผันแปรตามสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง มีความไม่แน่นอนของผลผลิตเกิดขึ้นมากน้อยไม่ตรงกันในแต่ละปีทำให้ต้องมีการส่งเสริมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2555) ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตรวมไปถึงการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรเพื่อจัดจำหน่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยชีวภาพให้มากขึ้น ทั้งนี้จะเป็นการลดต้นทุนทางการเกษตรของตนลงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย สุขสกุล (2551) ที่ส่งเสริมให้เกษตรกรในชุมชนลดการใช้สารเคมีและร่วมกันคิดหาวิธีการลดต้นทุนทางการเกษตร

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจุบัน สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด ยังมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ไม่เพียงพอ หากมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์เพื่อกระจายข่าวสารของทางองค์กรจะทำให้มีการเพิ่มขึ้นของกลุ่มผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งเน้นศึกษาเพียงแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเท่านั้นได้มีข้อมูลมากพอที่จะแตกประเด็นไปถึงหัวข้ออื่น ๆ การวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาด้านพฤติกรรมในการตัดสินใจของผู้บริโภคหรือการขยายช่องทางทางการตลาดขององค์กรในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

ชุมพล ศฤงคารศิริ. (2553). การวางแผนและการควบคุมการผลิต ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 21).

กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ภาวิณี กาญจนานา. (2554). หลักการตลาด. กรุงเทพฯ: ท็อป จำกัด .

มานิตย์ มัลลวงค์. (2550). หลักการบริหารจัดการ. [ม.ป.ท. : ม.ป.พ.].

นพรัตน์ ภูมิวุฒิสาร. (2558). การจัดการการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 2 , กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2559) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เข้าถึงเมื่อ 21 เมษายน 2560. เข้าถึงได้จาก <http://www.sms-stou.org/archives/850?lang=th>

รุ่งนภา พงศ์สวัสดิมานิต. (2550). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมคิด ทักษณวิสุทธิ. (2554). ธุรกิจเกษตรเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์มหา วิทยาลัยธรรมศาสตร์.